

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра фінансів

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
“20” травня 2022 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 9 від «13» травня 2022 р
Завідувач кафедри
Надія ДАВИДЕНКО

”РОЗГЛЯНУТО ”
Гарант ОП «Фінанси і кредит»
Юлія НЕГОДА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

ІНВЕСТУВАННЯ
(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа і страхування»

Освітня програма «Фінанси і кредит»

Факультет Економічний

Розробники: Скрипник Галина Олексіївна, доцент, к.е.н., доцент

Київ – 2022 р.

1. Мета, завдання та компетентності навчальної практики

Навчальна практика з дисципліни «Інвестування» є невідомою складовою навчального процесу у вищих навчальних закладах освіти і передумовою проходження виробничої практики. Вона передбачає практичне ознайомлення студентів з характером, змістом та умовами організації виробничого процесу в інвестиційній діяльності, сприятиме формуванню професійних навичок з обраної спеціальності.

Навчальна практика побудована на інтегративній основі і повинна допомагати зрозуміти взємозв'язки дисциплін, що викладаються при фаховій підготовці студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Мета навчальної практики – поглибити і закріпити теоретичні знання, здобуті студентами в процесі навчання, сприяти розвитку початкових практичних навичок і умінь зі спеціальності, оволодіти сучасними методиками і методами економічної та контролюючої роботи, сформувати в них професійні уміння і навички для прийняття самостійних рішень під час роботи на підприємстві, виховувати потреби систематично поновлювати знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Основні завдання навчальної практики:

- аналізувати ринок інвестицій та інвестиційних товарів;
- оцінювати інвестиційну політику, що проводиться в країні;
- оцінити фінансові інвестиції та інвестиційні портфелі;
- оцінити ефективність інвестиційного проекту в умовах невизначеності;
- обґрунтувати структуру джерел фінансування проекту.

Практичне ознайомлення з основами інвестування допомагає формуванню у студента впевненості щодо своєї фахової придатності.

У результаті проходження навчальної практики з дисципліни студент повинен

знати:

- особливості інвестиційної діяльності в розрізі законодавчих актів на території України;
- особливості здійснення інвестицій за межі країни;
- орієнтуватися у формах здійснення інвестицій;
- розрізняти етапи здійснення інвестицій;
- суб'єктів інвестиційної діяльності;
- основні етапи та особливості становлення фондового ринку в Україні;

- механізм техніко-економічного обґрунтування інвестиційних програм та проектів;
- вітчизняне законодавство, що регламентує функціонування фондового ринку та інвестиційну діяльність;
- особливості освоєння інвестицій та етапи прийому інвестором; виконаних робіт та готових об'єктів.

вміти:

- обґрунтувати закономірності і механізм інвестиційних відносин держави, суб'єктів господарювання та фізичних осіб;
- застосовувати методи фінансового забезпечення інвестиційної діяльності;
- формувати портфель цінних паперів з фінансових та реальних інвестицій, а також інноваційних та іноземних інвестицій;
- обґрунтувати доцільності для інвестора вкладання капіталу у фінансові та реальні активи;
- розробляти інвестиційні проекти, обґрунтовувати доцільність їх реалізації;
- застосувати на практиці механізми функціонування інвестиційного доходу та ризиків, пов'язаних із інвестуванням;
- розробити послідовність етапів формування інвестиційної стратегії компанії;
- контролювати регулювання взаємодії учасників процесу інвестування в Україні.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Унікальні (спеціальні, фахові) компетентності:

СК12. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

2. Вимоги до оформлення звіту

Звіт з навчальної практики з дисципліни «Інвестування» студенти виконують самостійно, дотримуючись рекомендованої структури та вимог до технічного оформлення.

Звіт виконується державною мовою. Текст роботи має бути написаний грамотно, без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок.

Виклад тексту ведеться у безособовій формі. Не прийнято висловлювати думки, використовуючи займенник «я» – наприклад, не треба вживати фрази: «я спостерігав», «я вважаю», «на мою думку» тощо.

Робота має бути надрукованою за допомогою комп'ютерних засобів з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм).

Параметри сторінки:

ліве поле – 30 мм, верхнє – 20 мм, праве – 10 мм, нижнє – 20 мм.

Текст набирається у текстовому редакторі Microsoft Word, шрифт Times New Roman, кегль 14, полуторний міжрядковий інтервал, абзацний відступ 1,25. Використання підкреслень, напівжирного і курсивного накреслення тексту в

курсoвoї рoбoтi нe є дoцiльним, oскiльки пeрeoбтяжyє нaoчнe сприйняття мaтeрiялу.

Усi сторiнки звiту пiдлягaють суцiльнiй нумерацiї. Нoмeр сторiнки прoстaвляєтьсa в її прaвoму верхньoму кyтi. Пeршoю сторiнкoю є титульний аркуш, який включaють дo зaгaльнoї нумерацiї, aлe нa ньoму нoмeр сторiнки нe прoстaвляєтьсa.

Титульний аркуш курсoвoї рoбoтi oфoрмлюєтьсa зa встaнoвлeнoю фoрмoю (див. Дoдaтoк А).

Змiст пoвинeн мiстити нaзви стpуктyрних eлeмeнтiв, зaгoлoвки iз зaзнaчeнням нумерацiї рoздiлiв i пaрaгpафiв, тa нoмeри їх пoчaткoвих сторiнок. Нaзви рoздiлiв i пaрaгpафiв мaють бyти склaдeнi лaкoнiчнo (3-7 слiв) i вiдoбpажaти oснoвнy дyмкy вiклaдeнoгo мaтeрiялу.

Зaгoлoвки стpуктyрних чaстин рoбoтi – «ЗМIСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ _____», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» – дpукyють вeликими лiтeрaми симeтpичнo дo тeкстy, нaпiвжирним нaкpеслeнням.

Зaгoлoвки пaрaгpафiв – з пeршoї вeликoї лiтeри, вiрiвнювaння тeкстy пo цeнтpу.

Кpапкa в кiнцi нaзв eлeмeнтiв курсoвoї рoбoтi нe стaвитьсa.

Вiдстaнь мiж зaгoлoвкoм тa тeкстoм пoвиннa дoрiвнювaти 2 iнтeрвaлaм.

Кoжнy стpуктyрнy чaстинy рoбoтi пoчинaють з нoвoї сторiнки.

Нумерацiю рoздiлiв, пaрaгpафiв, pисyнкiв, тaблиць, фoрмyл пoдaють aрaбськими цифрaми бeз знaкa №.

Кiлькiсть нaoчнoгo мaтeрiялу пoвиннa бyти дoстaтньoю длa тoгo, щoб нaдaти звiту зpозyмiлoстi тa кoнкpетнoстi. Усi iлюстpацiї, дiагpами, тoщo *нaзивaють pисyнкaми* i нyмeрyють пoслiдoвнo. Нoмeр iлюстpацiї мaє склaдaтисa з нoмeрa рoздiлy, пoрядкoвoгo нoмeрa iлюстpацiї, мiж якими стaвитьсa кpапкa: нaпpиклaд, «Pис. 1.2» (дpyгий pисyнoк пeршoгo рoздiлy). Нoмeр i нaзвy pисyнкa пишyть пiд гpафiчним зoбpажeнням.

Пpи рoзмiщeннi тaблицi – y прaвoму верхньoму кyтi сторiнки рoзмiщyють нaпис «Тaблиця» iз зaзнaчeнням її нoмeрa, щo склaдaєтьсa з нoмeрa рoздiлy i пoрядкoвoгo нoмeрa тaблицi, мiж якими стaвитьсa кpапкa: нaпpиклaд, «Тaблиця 2.3» (тpeтa тaблиця дpyгoгo рoздiлy), нa нaстyпнoмy рядкy вкaзyєтьсa нaзвa тaблицi симeтpичнo дo тeкстy.

Пpи пeрeнeсeннi тaблицi нa iншy сторiнкy нaд пoдaльшими чaстинaми пишeтьсa, нaпpиклaд, длa тpeтьoї тaблицi y рoздiлi 2:

Прoдoвжeння тaбл. 2.3

Нaпoвнeння тaблиць i pисyнкiв oфoрмлюєтьсa шpифтoм Times New Roman, рoзмiр 12, з oдинaрним мiжpядкoвим iнтeрвaлoм, бeз aбзaцнoгo вiдстyпy.

Ілюстративний матеріал і таблиці розміщують у тексті одразу після посилання на нього. Матеріали, які доповнюють зміст роботи, але не увійшли в основну частину, можуть бути представлені в додатках.

Список використаних джерел має суцільну нумерацію, і повинен включати не менше 25 найменувань. При обранні літератури слід, в основному, орієнтуватися на сучасні праці, з видавництвом не раніше семи років від року захисту курсової роботи.

Обов'язковими є посилання на використані джерела згідно з чинними правилами цитування для запобігання академічного плагіату.

Посилання подаються в квадратних дужках, де перша цифра повинна відповідати нумерації джерела в переліку використаних джерел, а друга – номеру сторінки, де розміщений запозичений текст. Цитата береться у лапки.

Наприклад: Ефективне використання інструментарію контролінгу потребує розуміння змісту функціональних завдань, що направлені на реалізацію обраної стратегії. «Для реалізації кінцевої мети підприємства контролінг взаємопов'язує всі функції менеджменту, інтегрує і координує їх, при цьому не підмінює собою управління, а переводить його на якісно новий рівень» [10, с. 121].

Додатки включають допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття звіту. Кожен із додатків має розміщуватись на окремій сторінці. Додаток повинен мати заголовок, який друкується угорі симетрично відносно тексту. Додатки нумеруються великими українськими літерами (*окрім*, Г, Г, Є, І, І, Й, О, Ч, Ї), наприклад: «Додаток Б».

Загальний обсяг звіту повинен становити від 25 до 30 сторінок друкованого тексту.

3. Рекомендації до виконання розрахунково-аналітичного завдання

Мета: ознайомитися з методами оцінки інвестиційної привабливості регіонів країни та визначити чинники, які впливають на інвестиційну привабливість регіонів України.

Завдання: порядковим номером журналу проаналізувати інвестиційну привабливість регіону, розглянути чинники, які впливають на соціально-економічну ситуацію в регіоні, а саме:

- економіко-географічне положення; кліматичні умови;
- природно-ресурсний потенціал;
- демографічний потенціал, склад і структуру населення;
- стан економіки, структуру, орієнтованість і спеціалізацію господарства;
- стан сфери освіти, науки й інноваційної діяльності;
- стан сфери охорони здоров'я і культурної сфери життя населення;

- рівень структурних та інституційних перетворень;
- розвиток інвестиційної, ринкової та комерційної інфраструктури;
- стан інвестиційної діяльності регіону (надходження іноземних інвестицій, зовнішні інвестори, відкриття підприємств з іноземними інвестиціями).

1. Вінницька
2. Волинська
3. Дніпропетровська
4. Житомирська
5. Хмельницька
6. Закарпатська
7. Запорізька
8. Івано-Франківська
9. Київська
10. Кіровоградська
11. Тернопільська
12. Львівська
13. Миколаївська
14. Одеська
15. Полтавська
16. Рівненська
17. Сумська
18. Харківська
19. Херсонська
20. Черкаська
21. Чернівецька
22. Чернігівська

Для розрахунку інвестиційної привабливості регіону необхідно враховувати якомога більшу кількість показників, що характеризують об'єкт інвестування. Використовуючи дані Держаної служби статистики України, заповнити наведені показники в таблицях, зробити необхідні розрахунки, після кожної таблиці здійснити описовий аналіз показників, охарактеризувати їх динаміку.

Таблиця 1

Кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок у регіоні

Показник	2021 р.		2020 р.		Відхилення 2021 р. до 2020 р., +,-	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, осіб						
у % до загальної кількості працівників						
У тому числі:						
дослідники, осіб						
у % до загальної кількості працівників						
техніки, осіб						
у % до загальної кількості працівників						
допоміжний персонал, осіб						
у % до загальної кількості працівників						

Таблиця 2

Обсяг капітальних інвестицій за джерелами фінансування у регіоні

Показник	2021 р.		2020 р.		Відхилення 2021 р. до 2020 р., +,-	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Кошти державного бюджету						
Кошти місцевого бюджету						
Власні кошти підприємств та організацій						
Кредити банків та інші позики:						
з них кредити банків-нерезидентів						
Кошти інвесторів-нерезидентів						
Кошти населення на будівництво житла						
Інші джерела фінансування						
Всього капітальних інвестицій						

Чисельність населення у регіоні станом на 1 лютого 2022 р., осіб						
Припадає інвестицій на 1 особу, тис. грн.						

Таблиця 3

Обсяг капітальних інвестицій за видами економічної діяльності у регіоні

Показник	2021 р.		2020 р.		Відхилення 2021 р. до 2020 р., +/-	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство						
Промисловість						
Будівництво						
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів						
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність						
Тимчасове розміщування й організація харчування						
Інформація та телекомунікації						
Фінансова та страхова діяльність						
Операції з нерухомим майном						
Професійна, наукова та технічна діяльність						
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування						
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування						
Освіта						
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги						
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок						
Надання інших видів послуг						
Всього		100		100		

Обсяг капітальних інвестицій за видами активів у регіоні

Показник	2021 р.		2020 р.		Відхилення 2021 р. до 2020 р., +,-	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Обсяг капітальних інвестицій, всього						
Інвестиції в матеріальні активи з них:						
– будівлі житлові						
– будівлі нежитлові						
– інженерні споруди						
– машини, обладнання та інвентар						
– земля						
– довгострокові біологічні активи рослинництва та тваринництва						
– інші матеріальні активи						
Інвестиції в нематеріальні активи з них:						
програмне забезпечення та бази даних						

Висновки. За результатами розрахунків та аналізу обраного регіону зробити ґрунтовні висновки щодо інвестиційної привабливості регіону та надати конкретні пропозиції щодо її покращення.

4. Критерії оцінювання звіту

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371).

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

5. Рекомендована література

1. Давиденко Н.М., Скрипник Г.О. Інвестування. Підручник К.: ФОП «Ямчинський В.О.», 2021. 460 с.
2. Давиденко Н.М., Буряк А.В., Скрипник Г.О. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України: монографія. Київ: ЦП «Компринт», 2017. 388с.
3. Давиденко Н.М. Оцінка інвестиційної привабливості регіону в умовах сучасних викликів. *Економічний форум*. 2017. №2. С. 86–92.
4. Скрипник Г.О., Гераймович В.Л. Інвестування. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2015. - 307с.
5. Скрипник Г.О., Туренок Л.В. Фінансування інноваційних проектів аграрного сектору економіки України. *Економічні студії: науково-практичний журнал*. Львів «Львівська економічна фундація» 2020. № (30). С. 124 – 128
6. Інвестування: практикум. за наук. ред. Т. В. Майорової К.: КНЕУ, 2012. 578 с.
7. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності: Інвестування. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Каравела. 2008. 432с.
8. Сазонець І.Л. Інвестування. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
9. Федоренко В.Г. Інвестування. Підручник. К.: Алерта, 2012. 272с.
- 10.Гриньова В.М., Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Інвестування: підручник. К.: Знання, 2008. 452с.
- 11.Вовчак О. Д. Інвестування: навч. посібник. Л.: Новий Світ 2000, 2008. 544с.
- 12.Інвестиційна діяльність аграрних підприємств: інструменти та управління: колект. Монографія. С. І. Дем'яненко та ін. Київ: КНЕУ, 2015. 250 с.
- 13.Скрипник Г.О. Активізація інвестиційних процесів в регіонах України. *Економічний форум*, Луцький НТУ. 2017. № 2 С. 144-151
- 14.Скрипник Г.О., Шкуропатська А.І. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності в АПК. *Економічні студії: науково-практичний журнал*, Видавничий дім «Гельветика» 2020. № 3(29) С. 78-83
- 15.Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472с.
- 16.Бояр Т.В. Розвиток процесів іноземного інвестування на території Волинської області. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2007. № 2. С. 207-212.
- 17.Гайдуцький А.П. Формування аграрного ринку – шлях до фінансової стабілізації та інвестиційної привабливості сільського господарства. URL:<http://magazine.faaf.org.ua/content/view/92/35/>
- 18.Гордієнко Т.М. Розвиток регіональної економіки в контексті економічної кризи. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. №6. С. 162-167.

19. Корнеєва Н. О. Організаційні засади статистичного аналізу інвестиційної привабливості на регіональному рівні. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2007. № 5. С. 73 -76.
20. Кисіль М. І. Інвестиційна привабливість сільського господарства регіону. *Економіка АПК*. № 8 (238). Київ. 2014. 44 – 51 с.
21. Черевко З. Ю. Теоретичні засади формування інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств. URL: http://www.viem.edu.ua/konf_V4_1/art.php?id=0410
22. Череп А.В., Ясир А.М. Інвестиційно-інноваційна діяльність як фактор ефективного розвитку підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2009. №1. С. 159-161.

6. Інформаційні ресурси

1. Господарський кодекс України: Закон України № 436-17 від 16.01.2003р./ Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Податковий кодекс: Закон України №2856-VI від 23.12.2010 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Про інвестиційну діяльність. Закон України від 18 вересня 1991р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
4. Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії. Указ Президента України від 19 лютого 1994 р. № 55-94. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/55/94>
5. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди). Закон України від 15 березня 2001 року N 2299-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2299-14>
6. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг. Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
7. Про кредитні спілки. Закон України від 20 грудня 2001 року № 2908-III. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>
8. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Офіційний Інтернет-сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України. URL: <http://www.smida.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
11. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua/

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Економічний факультет
Кафедра фінансів

ЗВІТ З НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

з дисципліни

«ІНВЕСТИВАННЯ»

Виконав:

(прізвище, ім'я, по батькові)

Перевірив:

(науковий ступінь, посада)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ – 2022

Приклад оформлення плану навчальної практики

ПЛАН

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇЇ РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ	
1.1 Економіко-географічне положення та кліматичні умови.....	
1.2 Природно-ресурсний потенціал	
1.3 Демографічний потенціал, склад і структуру населення.....	
РОЗДІЛ 2. ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	
2.1. Стан економіки, структура, інфраструктура, орієнтованість і спеціалізація господарства	
2.2. Стан сфери освіти, науки	
2.3. Стан сфери охорони здоров'я і культурної сфери життя населення.....	
РОЗДІЛ 3. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	
3.1. Розвиток інвестиційної, ринкової інфраструктури	
3.2. Стан інвестиційної діяльності регіону	
Висновки	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
(20-25 джерел)	